

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki soruların **Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk ÇELİK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim

Mahmut Celadet GAYDALI
Bitlis Milletvekili

Bitlis'in Ahlat ilçesinde geçen sezon çiftçilerin iyi bir üretim yapmalarına rağmen iktidarın içerde ve dışarda uyguladığı yanlış politikalar sonucu, tüccar ve nakliyecilerin bölgeye gelmemesinden kaynaklı ürettikleri patatesler ellerinde kalmıştır. Özellikle hükümetin ve ilgili bakanlığın elde kalan patatesler ile ilgili herhangi bir çözüm yolu bulmamasından ötürü çiftçiler ürettikleri patateslerin kilosunu 20 kuruş gibi çok düşük bir ücret karşılığı satmak zorunda kalmışlardır. Çiftçiler patatesleri depolara kaldırmaktan başka bir çözüm yolu bulamamıştır. Her gün patatesleri satabilme umuduyla depolardan çıkarıp çürüklerini ayıkladıktan sonra tekrar depoya kaldırmışlardır. Dönem içerisinde herhangi bir kazanç elde edemeyen Bitlisli çiftçiler gerek bankalara gerekse üretici birliklerine ödemeleri gereken aidatları ya ödeyemediler ya da çok az bir miktarını ödeyebildiler.

Özellikle Ahlat'ın Ovakışla Beldesin de yaşayan çiftçiler yeni sezonun başlaması ile birlikte belli bir kazanç elde edebilmek ve borçlarını ödeyebilmek adına ellerinde kalan son paralarıyla ithal tohum, şekerpancarı ve gübre almışlardır. Fakat bu kez de Ovakışla Sulama Birliği'nin VEDAŞ'a (Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş) olan borcundan dolayı Sulama Birliği'nin elektriklerinin kesilmesinin ardından birlik tarlalara su dağıtamamış, çiftçiler tarlalarına su gelmediği için de büyük bir mağduriyetle karşı karşıya kalmışlardır.

Ovakışla Sulama Birliği, ürünlerini satamayan çiftçilerin ellerinde kalan ürünlerden dolayı kazanç elde edemediğini ve aidatlarını ödeyemediğini bu yüzden 450.000 TL elektrik borcunu ödenemeyeceğini, VEDAŞ ise bu borcun belli bir miktarının ödenmeden elektrik verilemeyeceğini söylemektedir.

Her hâlükârda çiftçiler mağdur taraf olmuşlardır. Bölgede üretim yapan çiftçiler borçlarını ödeyebilmelerinin tek yolunun üretim yapabilmelerinin ve ürünlerini satabilmelerinin olduğunu, üretim olmadan borcun ödenemeyeceğini belirtmişlerdir.

Zaten hâlihazırda işleyen sistem çok sağlıklı bir şekilde ilerlememektedir. Çiftçiler 3 ay, 6 ay veya sezonluk olarak birliklere aidat ödemekte fakat elektrik faturaları her ay düzenli bir biçimde gelmektedir.

Birlikler aidatlar ödenmeden faturaları ödememekte, dolayısı ise her ay faturalara yansıyan faizleri de çiftçiler ödemek zorunda kalmaktadır. Zaten elektriğin özelleştirilmesi ile birlikte tüm kaçak kullanımların yükü de bu faturalara yansıtılarak çiftçi bu yükü de çekmek zorunda bırakılmaktadır. Tarım için kullanılan elektriğin kilowatt saat başı ücreti çok yüksektir. Çiftçiler elde olan para ile iş yapamamakta, bankadan krediler alarak yani borçlanarak iş yapmaktadır. Kötü geçen sezonda da tüm borçlarla yüz yüze kalmaktadırlar. Özellikle elektrik kurumlarının faturalara yansıttığı %18 KDV oranı çok yüksektir. Gübrede KDV oranı %1 iken elektrikteki KDV'nin bu kadar fazla olması üreticiyi ekonomik anlamda zorlayan bir diğer husustur.

Hızlı bir biçimde bu problemin çözüme kavuşturulması, çiftçiler, birlikler ve kurumlar arasında yaşanan sıkıntıların üretimi sekteye uğratmaması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Ahlat ilçesinde yaşanan sıkıntılı süreç dolayısıyla tüccar ve nakliyecilerin bölgeye gelmemesi sonucu çiftçilerin oluşan toplam zararı ne kadardır?
- 2- Ahlat ve Ovakışla Beldesinde yaşanan bu krizi çözmek adına herhangi bir çalışmanız var mıdır?
- 3- Hükümet olarak üreticinin desteklenmesi ve elde kalan patatesleri satarak gelir elde etmeleri yönünde bir girişiminiz bulunmakta mıdır?
- 4- Ahlat ilçesinde yaşayan çiftçilerin Ziraat Bankasına olan borçlarının silinmesi veya iyileştirilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?
- 5- VEDAŞ ile çiftçiler arasındaki bu hayati sorunu çözmek adına hükümet olarak nasıl bir çözüm üretilmesi planlanmaktadır?
- 6- Özellikle mağdur olan çiftçilere, üretimi ve yaşamı desteklemek adına borçlarını ödeyebilmeleri ve yeniden üretime dahil olabilmeleri için kredi ve teşvikler dahil olmak üzere hangi çalışmanın yapılması düşünülmektedir?